TIESAS SPRIEDUMS (desmitā palāta)

2025. gada 8. maijā *

Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu – Sociālā politika – Darbs uz noteiktu laiku – Direktīva 1999/70/EK – *UNICE*, *CEEP* un EAK noslēgtais pamatnolīgums par darbu uz noteiktu laiku – 4. klauzulas 1. punkts – Aizliegums diskriminēt uz noteiktu laiku nodarbinātus darba ņēmējus – Piemērošanas joma – Jēdziens "darba nosacījums" – Uz noteiktu laiku nodarbināti lauksaimniecības darbinieki – Sociālā nodrošinājuma iemaksas, kas aprēķinātas, pamatojoties uz darba samaksu – Uz noteiktu laiku lauksaimniecībā nodarbināto darba ņēmēju atalgojums, kas noteikts atkarībā no nostrādātajām darba stundām dienā – Uz nenoteiktu laiku lauksaimniecībā nodarbināto darba ņēmēju atalgojums, kas noteikts atkarībā no fiksēta dienas darba laika ilguma

Apvienotajās lietās C-212/24, C-226/24 un C-227/24

par lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu atbilstoši LESD 267. pantam, ko *Corte d'appello di Firenze* (Florences apelācijas tiesa, Itālija) iesniegusi ar lēmumiem, kas pieņemti 2024. gada 8. janvārī un kas Tiesā reģistrēti 2024. gada 19. un 26. martā, tiesvedībās

L. T. ***s.s.*** (C-212/24),

A.M. (C-226/24),

XXX (C-227/24),

pret

Istituto nazionale della previdenza sociale (INPS),

piedaloties

Agenzia delle Entrate – Riscossione,

TIESA (desmitā palāta)

šādā sastāvā: palātas priekšsēdētājs D. Gracijs [*D. Gratsias*], tiesneši J. Regans [*E. Regan*] un B. Smulderss [*B. Smulders*] (referents),

ģenerāladvokāts: Ž. Rišārs Delatūrs [*J. Richard de la Tour*],

sekretārs: A. Kalots Eskobars [*A. Calot Escobar*],

* Tiesvedības valoda – itāļu.

ņemot vērā rakstveida procesu,

ņemot vērā apsvērumus, ko snieguši:

– L.T. *s.s.*, A.M., XXX vārdā – *L. Giraldi* un *I. Pagni*, *avvocati*,

– *Istituto nazionale della previdenza sociale (INPS)* vārdā – *C. D'Aloisio*, *E. De Rose*, *E. A. Sciplino* un *A. Sgroi*, *avvocati*,

– Eiropas Komisijas vārdā – *S. Delaude* un *D. Recchia*, pārstāves,

ņemot vērā pēc ģenerāladvokāta uzklausīšanas pieņemto lēmumu izskatīt lietu bez ģenerāladvokāta secinājumiem,

pasludina šo spriedumu.

Spriedums

1 Lūgumi sniegt prejudiciālu nolēmumu ir par to, kā interpretēt Padomes Direktīvas 1999/70/EK (1999. gada 28. jūnijs) par *UNICE*, *CEEP* un EAK noslēgto pamatnolīgumu par darbu uz noteiktu laiku pielikumā ietvertā 1999. gada 18. martā noslēgtā pamatnolīguma par darbu uz noteiktu laiku (OV 1999, L 175, 43. lpp.) 4. klauzulas 1. punktu.

2 Šie lūgumi ir iesniegti saistībā ar trim – L.T. *s.s.*, A.M. un XXX – tiesvedībām pret *Istituto nazionale della previdenza sociale (INPS)* (Valsts sociālā nodrošinājuma iestāde (*INPS*), Itālija) par sociālā nodrošinājuma iemaksām, kas jāveic uzņēmumiem, kuri nodarbina lauksaimniecības darba ņēmējus uz noteiktu laiku.

Atbilstošās tiesību normas

Savienības tiesības

3 Direktīvas 1999/70 1. pantā noteikts:

"Šīs direktīvas mērķis ir ieviest pielikumā pievienoto Pamatnolīgumu par darba līgumiem uz noteiktu laiku, ko 1999. gada 18. martā savā starpā noslēdza vispārējās starpprofesionālās organizācijas (*UNICE*, *CEEP* un EAK)."

4 Pamatnolīguma preambulas trešā daļa formulēta šādi:

Šis nolīgums nosaka vispārīgos principus un obligātās prasības darbam uz noteiktu laiku, atzīstot, ka pilnīgai to piemērošanai ir jāņem vērā īpaši nacionāli, sektoru un sezonas apstākļi. Tas ataino darba devēju un darba ņēmēju vēlmi radīt vispārēju kārtību, kas nodrošinātu vienlīdzīgu attieksmi noteikta laika darba ņēmējiem, aizsargājot viņus pret diskrimināciju, un to, ka darba līgumus, kas slēgti uz noteiktu laiku, izmanto, pamatojoties uz noteikumiem, kas būtu pieņemami darba devējiem un darba ņēmējiem."

5 Pamatnolīguma 1. klauzulā "Mērķis" paredzēts:

"Šā pamatnolīguma mērķis ir:

a) uzlabot noteikta darba laika darba kvalitāti, nodrošinot diskriminācijas aizlieguma principa ievērošanu;

b) radīt kārtību, lai novērstu ļaunprātīgu izmantošanu, kas rodas, piemērojot uz noteiktu laiku slēgtu darba līgumu vai attiecību tiesisko pārmantojamību [secīgus uz noteiktu laiku slēgtus darba līgumus vai attiecības]."

6 Pamatnolīguma 2. klauzulas "Darbības joma" 1. punktā paredzēts:

"Šo nolīgumu piemēro noteikta laika darba ņēmējiem, kuriem ir darba līgums vai darba attiecības saskaņā ar likumiem, kolektīvajiem līgumiem vai praksi katrā dalībvalstī."

7 Pamatnolīguma 3. klauzulā "Definīcijas" ir noteikts:

"1. Šajā nolīgumā jēdziens "noteikt[a] laika darba ņēmējs" ir persona, kurai ir darba līgums vai darba attiecības, ko savā starpā tieši noslēdzis darba devējs un darba ņēmējs, kur darba līguma vai darba attiecību izbeigšanu nosaka tādi objektīvi apstākļi kā noteikta termiņa iestāšanās, konkrēta uzdevuma izpilde vai konkrēta gadījuma iestāšanās.

2. Šajā nolīgumā jēdziens "salīdzināmais pastāvīgais darba ņēmējs" ir darba ņēmējs, kam tajā pašā uzņēmumā ir darba attiecības vai darba līgums uz nenoteiktu laiku un kas nodarbināts tajā pašā vai līdzīgā profesijā, pienācīgi ņemot vērā kvalifikācijas/iemaņas. Ja tajā pašā uzņēmumā nav salīdzināmā pastāvīgā darba ņēmēja, salīdzināšanu izdara, atsaucoties uz piemērojamo kolektīvo līgumu vai, ja nav piemērojama kolektīvā līguma, saskaņā ar valsts tiesību aktiem, kolektīvajiem līgumiem vai praksi."

8 Saskaņā ar Pamatnolīguma 4. klauzulu "Diskriminācijas aizlieguma princips":

"1. Darba nosacījumi, ko piemēro noteikta laika darba ņēmējiem, neskatoties uz to, ka ar viņiem slēgts līgums vai darba attiecības uz noteiktu termiņu, nav mazāk izdevīgi par tiem, ko piemēro salīdzināmiem pastāvīgajiem darba ņēmējiem, ja vien atšķirīgiem nosacījumiem nav objektīva pamata.

2. Vajadzības gadījumā piemēro *pro rata temporis* principu.

3. Šīs klauzulas piemērošanas kārtību pēc apspriedes ar darba devējiem un darba ņēmējiem nosaka dalībvalstis un/vai darba devēji un darba ņēmēji, ņemot vērā Kopienas tiesību aktus un valsts tiesību aktus, kolektīvos līgumus un praksi.

[..]"

Itālijas tiesības

9 Saskaņā ar 1989. gada 9. oktobra *decreto-legge n° 338 – Disposizioni urgenti in materia di evasione contributiva, di fiscalizzazione degli oneri sociali, di sgravi contributivi nel Mezzogiorno e di finanziamento dei patronati* (Dekrētlikums Nr. 338 par steidzamiem noteikumiem attiecībā uz izvairīšanos no iemaksu veikšanas, nodokļu piemērošanu sociālā nodrošinājuma maksājumiem, sociālo iemaksu atvieglojumiem valsts dienvidos un patronāžas institūtu finansēšanu; 1989. gada 10. oktobra *GURI* Nr. 237), redakcijā, kas piemērojama pamatlietās (turpmāk tekstā – "Dekrētlikums Nr. 338/1989"), 1. panta 1. punktā ir paredzēts:

"Darba samaksa, kas jāņem vērā kā pamats sociālā nodrošinājuma iemaksu aprēķināšanai, nedrīkst būt mazāka par darba samaksas summu, kas noteikta likumos, noteikumos, koplīgumos, ko noslēgušas visvairāk pārstāvētās arodbiedrības valsts līmenī, vai kolektīvajos vai individuālajos līgumos, ja no tā izriet lielāka darba samaksa nekā koplīgumā paredzētā."

10 2006. gada 6. jūlija *contratto collettivo nazionale di lavoro per gli operai agricoli e florovivaisti* (Valsts darba koplīgums lauksaimniecības un puķkopības nozarē; turpmāk tekstā – "*CCNL*") 18. panta a) punktā uz noteiktu laiku nodarbināti lauksaimniecības darba ņēmēji ir definēti kā "darba ņēmēji, kas nodarbināti individuālās darba attiecībās uz noteiktu laiku, piemēram, personas, kas tiek nodarbinātas, lai veiktu īstermiņa darbu vai sezonas vai gadījuma darbu, vai darba posmos, vai lai aizstātu prombūtnē esošus darba ņēmējus, kuriem ir tiesības uz darba saglabāšanu."

11 *CCNL* 30. panta 1. punktā noteikts, ka "darba laiks ir 39 stundas nedēļā, proti, [sešas] ar pusi stundas dienā", un *CCNL* 40. panta 1. punktā paredzēts, ka "uz noteiktu laiku nodarbinātam darba ņēmējam ir tiesības uz samaksu par dienas laikā faktiski nostrādātajām darba stundām".

Pamatlietas un prejudiciālie jautājumi

12 2013. gada decembrī *INPS* prasītājām pamatlietās pieprasīja tostarp samaksāt sociālā nodrošinājuma iemaksas – papildus tām, kas jau bija samaksātas par lauksaimniecības darba ņēmējiem, kas nodarbināti uz noteiktu laiku, kurus prasītājas bija nodarbinājušas 2006. un 2007. gadā. *INPS* uzskata, ka prasītājas bija kļūdaini aprēķinājušas savas sociālā nodrošinājuma iemaksas par minētajiem darba ņēmējiem, jo tās šajā aprēķinā bija ņēmušas vērā viņu faktiski nostrādātās stundas, nevis *CCNL* 30. panta 1. punktā noteikto sešu ar pusi stundu ikdienas darba laiku.

13 Prasītājas pamatlietās par šo *INPS* rīkojumu cēla prasību *Tribunale di Grosseto* (Groseto tiesa, Itālija), kas prasību apmierināja.

14 *INPS* par šīs tiesas spriedumu iesniedza apelācijas sūdzību *Corte d'appello di Firenze* (Florences apelācijas tiesa, Itālija). Šī tiesa *INPS* prasījumus atzina par pamatotiem, jo, ņemot vērā aizliegumu diskriminēt starp darba ņēmējiem, kas nodarbināti uz nenoteiktu un darba ņēmējiem, kas nodarbināti uz noteiktu laiku, un *CCNL* 30. panta 1. punktu, sociālā nodrošinājuma iemaksu apmērs, kas jāmaksā pēdējo minēto darba ņēmēju darba devējiem, jāaprēķina, pamatojoties uz darba samaksu, kas noteikta par sešām ar pusi stundām, nevis pamatojoties uz faktiski nostrādātajām stundām.

15 Prasītājas pamatlietās iesniedza apelācijas sūdzības *Corte suprema di cassazione* (Augstākā kasācijas tiesa, Itālija), kura konstatēja, pirmām kārtām, ka, piemērojot Dekrētlikuma Nr. 338/1989 1. panta 1. punktu kopsakarā ar *CCNL* 40. panta 1. punktu, sociālā nodrošinājuma iemaksas, kuras lauksaimniecības nozares darba devējiem jāmaksā par atalgojumu, kas izmaksāts uz noteiktu laiku nodarbinātiem lauksaimniecības darba ņēmējiem, jāaprēķina tikai atkarībā no faktiski nostrādātajām stundām, ja vien darba devēji nenolemj, ka gadījumā, ja darbība tiek pārtraukta nepārvaramas varas dēļ, darba ņēmējiem jāpaliek viņu rīcībā saimniecības teritorijā.

16 Šajā ziņā *Corte suprema di cassazione* (Augstākā kasācijas tiesa) atgādināja, ka *CCNL* 30. panta 1. punktā, kurā paredzēts, ka darba laiks ir 39 stundas nedēļā, proti, sešas ar pusi stundas dienā, ir tikai norādīts maksimālais nedēļas un dienas darba laiks, neprecizējot minimālo darba laiku. *CCNL* 40. panta 1. punktā, kurā paredzēts, ka "uz noteiktu laiku nodarbinātiem darba ņēmējam ir tiesības uz samaksu par dienas laikā faktiski nostrādātajām darba stundām", ir formulēta tiesību norma, kas loģiski nav savienojama ar nedēļas darba laika un dienas darba laika jēdzienu, jo atdala maksājamo atalgojumu no atsauces uz iepriekš noteiktu darba laiku, kas var tikt vispārīgi un abstrakti definēts. Šī tiesību norma, kuras pamatā esot lauksaimniecības darba uz noteiktu laiku īpatnības, esot saderīga ar noteikumu, kas paredzēts 16. panta 1. punkta g) apakšpunktā 2003. gada 8. aprīļa *decreto legislativo n. 66 – Attuazione delle direttive 93/104/CE e 2000/34/CE concernenti taluni aspetti dell'organizzazione dell'orario di lavoro* (Leģislatīvais dekrēts Nr. 66, ar ko īsteno Direktīvu 93/104/EK un Direktīvu 2000/34/EK par konkrētiem darba laika organizācijas aspektiem; 2003. gada 14. aprīļa *GURI* Nr. 87, kārtējais pielikums Nr. 61), kurā, transponējot Padomes Direktīvu 93/104/EK (1993. gada 23. novembris) par dažiem darba laika organizācijas aspektiem (OV 1993, L 307, 18. lpp.), redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar Eiropas Parlamenta un Padomes 2000. gada 22. jūnija Direktīvu 2000/34/EK (OV 2000, L 195, 41. lpp.), paredzēts, ka uz noteiktu laiku nodarbināti lauksaimniecības darba ņēmēji ir izslēgti no tiesiskā regulējuma par parasto nedēļas darba laiku piemērošanas jomas.

17 Otrām kārtām, par sociālā nodrošinājuma iemaksu aprēķinu *Corte suprema di cassazione* (Augstākā kasācijas tiesa) precizē, pirmkārt, ka saskaņā ar Dekrētlikuma Nr. 338/1989 1. panta 1. punktu atlīdzība, kas jāizmanto par pamatu šim aprēķinam, nevar būt mazāka par darba samaksas apmēru, kas noteikts likumos, noteikumos un koplīgumos. Otrkārt, tā norāda, ka attiecībā uz lauksaimniecības darba ņēmējiem, kuri nodarbināti uz noteiktu laiku un kuriem sociālā nodrošinājuma iemaksas tiek aprēķinātas, pamatojoties uz faktiski nostrādātajām stundām, Tiesas judikatūra par Pamatnolīguma 4. klauzulas 1. punktā paredzēto uz noteiktu laiku nodarbinātu darba ņēmēju diskriminācijas aizliegumu nevar būt par pamatu lielāku sociālā nodrošinājuma iemaksu veikšanai par lauksaimniecības darba ņēmējiem, kas nodarbināti uz noteiktu laiku, jo attiecības starp *INPS* un darba devējiem saistībā ar sociālā nodrošinājuma iemaksām neietilpstot Savienības tiesību piemērošanas jomā.

18 Līdz ar to *Corte suprema di cassazione* (Augstākā kasācijas tiesa) atcēla *Corte d'appello di Firenze* (Florences apelācijas tiesa) spriedumu un nodeva lietu tai atpakaļ.

19 *Corte d'appello di Firenze* (Florences apelācijas tiesa), kas ir iesniedzējtiesa, šaubās par to, vai šī sprieduma 15. punktā minētais *Corte suprema di cassazione* (Augstākā kasācijas tiesa) konstatējums, saskaņā ar kuru sociālā nodrošinājuma iemaksas, kas lauksaimniecības nozares darba devējiem jāmaksā par atalgojumu, kurš izmaksāts uz noteiktu laiku nodarbinātiem lauksaimniecības darba ņēmējiem, jāaprēķina tikai atkarībā no faktiski nostrādātajām stundām, ir saderīgs ar Pamatnolīguma 4. klauzulas 1. punktu.

20 Šajā ziņā iesniedzējtiesa visupirms uzskata, ka šis noteikums ir piemērojams pamatlietās. Lauksaimniecības nozare nav izslēgta no Direktīvas 1999/70 piemērošanas jomas, un minētajā klauzulā paredzētie darba nosacījumi ietver darba samaksu. Pamatlietās aplūkotās sociālā nodrošinājuma iemaksas esot saistītas ar darba samaksu, kas pienākas uz noteiktu laiku nodarbinātiem lauksaimniecības darba ņēmējiem, ņemot vērā, ka, pirmkārt, valsts tiesību sistēmā šīs iemaksas jāmaksā par visu šiem darba ņēmējiem izmaksājamo atalgojumu un, otrkārt, minētās iemaksas sekmējot sociālā nodrošinājuma pabalstu izmaksu, ko nodrošina profesionālās sociālā nodrošinājuma sistēmas. Attiecībā uz šo pēdējo aspektu iesniedzējtiesa precizē, ka minēto pabalstu apmērs ir proporcionāls darba tiesisko attiecību ilgumam un ir saistīts ar atalgojuma apmēru, ņemot vērā, ka šo pašu iemaksu apmērs ir atkarīgs no pēdējā minētā apmēra. Iesniedzējtiesa no tā secina, ka uz noteiktu laiku nodarbināts lauksaimniecības darba ņēmējs, kura atalgojums tiek aprēķināts, pamatojoties tikai uz faktiski nostrādātajām stundām, bez šaubām, saņems mazākus pabalstus nekā uz nenoteiktu laiku nodarbināts lauksaimniecības darba ņēmējs, kurš vienmēr var būt drošs, ka saņems koplīgumā noteikto minimālo atalgojumu neatkarīgi no faktiski nostrādātajām stundām.

21 Turpinājumā iesniedzējtiesa norāda, ka ar *Corte suprema di cassazione* (Augstākā kasācijas tiesa) veikto konstatējumu, kas minēts šī sprieduma 15. punktā, var tikt pārkāpts Pamatnolīguma 4. klauzulas 1. punkts, jo tas rada nelabvēlīgāku attieksmi pret lauksaimniecības darba ņēmējiem, kas nodarbināti uz noteiktu laiku, salīdzinājumā ar attieksmi pret lauksaimniecības darba ņēmējiem, kuri nodarbinātu uz nenoteiktu laiku, un to neattaisno objektīvi iemesli.

22 Iesniedzējtiesa it īpaši uzskata, ka uz noteiktu laiku nodarbināti lauksaimniecības darba ņēmēji un uz nenoteiktu laiku nodarbinātie darba ņēmēji ir salīdzināmā situācijā, jo viņi veic vienus un tos pašus uzdevumus. Minētais *Corte suprema di cassazione* (Augstākā kasācijas tiesa) konstatējums izraisot nelabvēlīgāku attieksmi pret lauksaimniecības darba ņēmējiem, kas nodarbināti uz noteiktu laiku, nekā pret lauksaimniecības darba ņēmējiem, kas nodarbināti uz nenoteiktu laiku – viņi tomēr veic salīdzināmu darbu. Attiecībā uz lauksaimniecības darba ņēmējiem, kas nodarbināti uz noteiktu laiku, darba devējs varot brīvi noteikt viņu darba ilgumu, kā arī atalgojumu un līdz ar to sociālā nodrošinājuma iemaksu apmēru, kā arī to sociālā nodrošinājuma pabalstu apmēru, kurus viņi var saņemt. Turpretī uz nenoteiktu laiku nodarbinātiem lauksaimniecības darba ņēmējiem neatkarīgi no faktiski nostrādātajām stundām tiekot garantēts minimālais dienas atalgojums, kas balstīts uz sešu ar pusi stundu ikdienas darba laiku. Tāpēc viņu darba devēju veiktās sociālā nodrošinājuma iemaksas, kā arī sociālā nodrošinājuma pabalsti, kurus viņi varētu saņemt, pamatojoties uz šīm iemaksām, esot garantēti, jo tie ir balstīti uz šo minimālo dienas atalgojumu.

23 Visbeidzot – iesniedzējtiesa uzskata, ka šajā gadījumā nepastāv nedz objektīvi iemesli, kas saistīti ar attiecīgā darba izpildi, nedz arī precīzi un konkrēti elementi, kuri ļautu pamatot, ka ir nepieciešama atšķirīga attieksme pret darba ņēmējiem, kas nodarbināti uz noteiktu laiku, salīdzinājumā ar darba ņēmējiem, kas nodarbināti uz nenoteiktu laiku. Lauksaimnieciskai darbībai raksturīgie riski, kas atkarīgi no neparedzamiem meteoroloģiskajiem apstākļiem, ietekmējot visus laukstrādniekus neatkarīgi no tā, vai tie ir pieņemti darbā uz noteiktu vai nenoteiktu laiku.

24 Šādos apstākļos *Corte d'appello di Firenze* (Florences apelācijas tiesa) nolēma apturēt tiesvedību un uzdot Tiesai šādus prejudiciālus jautājumus, kas apvienotajās lietās C-212/24, C-226/24 un C-227/24 ir formulēti identiski:

"1) Vai Pamatnolīguma 4. klauzulas 1. punkts ir jāinterpretē tādējādi, ka tas nepieļauj tādu valsts koplīguma noteikumu kā [*CCNL*] 40. pants *Corte* [*suprema*] *di cassazione* (Kasācijas tiesa, Itālija) sniegtajā interpretācijā, kura ir saistoša iesniedzējtiesai un saskaņā ar kuru noteikta laika lauksaimniecības darba ņēmējam ir atzītas tiesības uz samaksu par darba stundām, kas ir faktiski nostrādātas dienas laikā, salīdzinājumā ar *CCNL* 30. pantu, kurā uz nenoteiktu laiku nodarbinātiem lauksaimniecības darba ņēmējiem ir atzītas tiesības uz atalgojumu, kas atbilst sešu ar pusi stundu darba dienai?

2) Ja atbilde uz iepriekšējo jautājumu ir apstiprinoša, vai Pamatnolīguma 4. klauzulas 1. punkts ir jāinterpretē tādējādi, ka arī obligāto sociālā nodrošinājuma iemaksu, kas maksājamas par labu uz noteiktu laiku nodarbinātiem lauksaimniecības darba ņēmējiem saskaņā ar nodarbinātības sociālā nodrošinājuma režīmu, apmēra noteikšana ietilpst darba nosacījumos, no kā izriet, ka šis apmērs būtu jānosaka, pamatojoties uz tādu pašu kritēriju kā uz nenoteiktu laiku nodarbinātiem lauksaimniecības darba ņēmējiem paredzētais, un tātad jānosaka, pamatojoties uz *CCNL* paredzēto dienas darba laiku, nevis pamatojoties uz faktiski nostrādātajām stundām?"

Par prejudiciālajiem jautājumiem

Par pieņemamību

25 Pirmām kārtām, prasītājas pamatlietās uzskata, ka prejudiciālie jautājumi ir nepieņemami, jo *INPS* kā valsts emanācija nevarot atsaukties uz direktīvas normu, kurai attiecībā uz tām ir tieša iedarbība.

26 Šajā ziņā jāatgādina, ka Tiesas un valstu tiesu sadarbībā atbilstoši LESD 267. pantam tikai valsts tiesai, kas izskata lietu un kas ir atbildīga par pieņemamo tiesas nolēmumu, ņemot vērā lietas īpašo raksturu, jānovērtē gan tas, cik lielā mērā prejudiciālais nolēmums ir nepieciešams tās sprieduma taisīšanai, gan arī Tiesai uzdoto jautājumu nozīmīgums. Tādējādi, ja uzdotie jautājumi ir par Savienības tiesību interpretāciju, Tiesai principā ir pienākums pieņemt nolēmumu (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2024. gada 17. oktobris, *FA.RO. di YK & C.*, C-16/23, EU:C:2024:886, 33. punkts, kā arī tajā minētā judikatūra).

27 No tā izriet, ka uz jautājumiem par Savienības tiesībām attiecas nozīmīguma prezumpcija. Atteikties lemt par valsts tiesas uzdotu prejudiciālo jautājumu Tiesa var tikai tad, ja ir acīmredzams, ka lūgtajai Savienības tiesību interpretācijai nav nekādas saistības ar pamatlietas faktiskajiem apstākļiem vai tās priekšmetu, ja izvirzītā problēma ir hipotētiska vai arī ja Tiesai nav zināmi faktiskie un tiesiskie apstākļi, kas nepieciešami, lai sniegtu noderīgu atbildi uz tai uzdotajiem jautājumiem (spriedums, 2024. gada 17. oktobris, *FA.RO. di YK & C.*, C-16/23, EU:C:2024:886, 34. punkts, kā arī tajā minētā judikatūra).

28 Kā noteikts LESD 288. panta trešajā daļā, direktīvu saistošais raksturs, kas ir pamatā iespējai uz tām atsaukties, pastāv tikai attiecībā uz "dalībvalstīm, kurām tās adresētas". No tā saskaņā ar pastāvīgo judikatūru izriet, ka direktīva pati par sevi nevar radīt pienākumus privātpersonai un

tātad uz to nevar atsaukties, vēršoties pret šādu personu valsts tiesā (spriedums, 2022. gada 22. decembris, *Sambre & Biesme* un *Commune de Farciennes*, C-383/21 un C-384/21, EU:C:2022:1022, 36. punkts, kā arī tajā minētā judikatūra).

29 Tomēr Tiesa ir arī vairākkārtīgi nospriedusi, ka no kādas direktīvas izrietošs dalībvalstu pienākums sasniegt tajā paredzēto rezultātu, kā arī to pienākums veikt visus vispārīgos vai īpašos pasākumus, kas piemēroti šā pienākuma izpildes nodrošināšanai, attiecas uz visām dalībvalstu iestādēm, tostarp tiesām atbilstoši to kompetencei. Piemērojot valsts tiesības, valsts tiesām, kurām ir lūgts tās interpretēt, tostarp jāņem vērā visas šo tiesību normas un jāpiemēro šajās tiesībās atzītās interpretācijas metodes, lai tās interpretētu cik vien iespējams atbilstoši aplūkotās direktīvas tekstam un mērķim, lai sasniegtu tajā paredzēto rezultātu un tātad panāktu atbilstību LESD 288. panta trešajai daļai (spriedums, 2020. gada 1. oktobris, A (Zāļu reklāma un tirdzniecība tiešsaistē), C-649/18, EU:C:2020:764, 38. un 39. punkts, kā arī tajos minētā judikatūra). Atbilstīgas interpretācijas prasība tostarp ietver valsts tiesu pienākumu vajadzības gadījumā mainīt iedibināto judikatūru, ja tā balstīta uz valsts tiesību interpretāciju, kas nav saderīga ar Savienības tiesību mērķiem. Tātad valsts tiesa nevar likumīgi uzskatīt, ka tai nav iespējams aplūkoto valsts tiesību normu interpretēt atbilstīgi Savienības tiesībām tikai tādēļ vien, ka šī norma pastāvīgi ir interpretēta veidā, kas nav saderīgs ar šīm tiesībām (spriedums, 2024. gada 15. oktobris, *KUBERA*, C-144/23, EU:C:2024:881, 52. punkts un tajā minētā judikatūra).

30 Tādējādi Tiesas kompetencē ir sniegt prejudiciālus nolēmumus par Savienības tiesību normu interpretāciju neatkarīgi no tā, vai šīm normām ir vai nav tieša iedarbība uz attiecībām starp konkrētā strīda pusēm (spriedums, 2020. gada 14. oktobris, KG (Secīgi norīkojumi pagaidu darba ietvaros) (C-681/18, EU:C:2020:823, 36. punkts un tajā minētā judikatūra).

31 Līdz ar to apstāklis, ka Direktīva 1999/70 pati par sevi nevar radīt pienākumus prasītājām pamatlietās, nevar izraisīt prejudiciālo jautājumu nepieņemamību.

32 Otrām kārtām, prasītājas pamatlietās apgalvo, ka prejudiciālie jautājumi ir nepieņemami, jo tie esot kļuvuši hipotētiski šī sprieduma 18. punktā minētā *Corte suprema di cassazione* (Augstākā kasācijas tiesa) nolēmuma dēļ. Proti, pēc šī lēmuma iesniedzējtiesai vairs neesot jālemj par atšķirīgas attieksmes pastāvēšanu pret lauksaimniecības darba ņēmējiem, kas nodarbināti uz noteiktu laiku, salīdzinājumā ar lauksaimniecības darba ņēmējiem, kas nodarbināti uz nenoteiktu laiku, bet tai esot vienīgi jāizlemj jautājums, vai, aprēķinot sociālā nodrošinājuma iemaksas, kas jāmaksā par lauksaimniecības darba ņēmējiem, kuri nodarbināti uz noteiktu laiku, jāņem vērā papildu darba stundas.

33 No iesniedzējtiesas norādēm, kas apkopotas šī sprieduma 19.–23. punktā, izriet, ka šī tiesa uzskata, ka tai ir jālemj, vai pastāv atšķirīga attieksme pret lauksaimniecības darba ņēmējiem, kas nodarbināti uz noteiktu laiku, un lauksaimniecības darba ņēmējiem, kas nodarbināti uz nenoteiktu laiku, un tādējādi jāvēršas Tiesā ar šiem lūgumiem sniegt prejudiciālu nolēmumu. Ņemot vērā šī sprieduma 26. un 27. punktā minēto judikatūru, Tiesai nav jāapšauba šis iesniedzējtiesas veiktais vēl izskatāmo strīdu priekšmeta vērtējums.

34 No tā izriet, ka prasītāju pamatlietās argumentācija, kas apkopota šī sprieduma 32. punktā, nevar pamatot prejudiciālo jautājumu nepieņemamību.

35 Trešām kārtām, prasītājas pamatlietās uzskata, ka pirmais jautājums ir hipotētisks un līdz ar to nepieņemams, jo pamatlietas attiecas nevis uz tādu lauksaimniecības darba ņēmēju atalgojumu, kas nodarbināti uz noteiktu laiku, bet gan uz sociālā nodrošinājuma iemaksām, kas jāmaksā šo darba ņēmēju darba devējiem.

36 Šajā ziņā jānorāda, ka iesniedzējtiesa uzskata, ka sociālā nodrošinājuma iemaksas, kas ir pamatlietu priekšmets, tiek aprēķinātas, ņemot vērā šo atalgojumu, un tāpēc uz tām varētu attiekties Pamatnolīguma 4. klauzulas 1. punktā paredzētie darba nosacījumi. Līdz ar to pirmais prejudiciālais jautājums nav hipotētisks, jo atbilde uz šo jautājumu ir nepieciešams priekšnosacījums, lai atbildētu uz otro jautājumu, kas saskaņā ar tā formulējumu ir uzdots vienīgi apstiprinošas atbildes uz pirmo jautājumu gadījumam.

37 Tātad prejudiciālie jautājumi ir pieņemami.

Par lietas būtību

38 Ar uzdotajiem jautājumiem, kas jāizskata kopā, iesniedzējtiesa būtībā vaicā, vai Pamatnolīguma 4. klauzulas 1. punkts jāinterpretē tādējādi, ka tas nepieļauj tādu valsts tiesisko regulējumu, kā to interpretējusi valsts augstākā tiesa, saskaņā ar kuru sociālā nodrošinājuma iemaksas, kas jāmaksā darba devējiem, kuri nodarbina lauksaimniecības darba ņēmējus uz noteiktu laiku, tiek aprēķinātas, ņemot vērā šiem darba ņēmējiem izmaksāto atalgojumu par viņu faktiski nostrādātajām ikdienas darba stundām, savukārt sociālā nodrošinājuma iemaksas, kas jāveic darba devējiem, kuri nodarbina lauksaimniecības darba ņēmējus uz nenoteiktu laiku, tiek aprēķinātas, pamatojoties uz darba samaksu, kas noteikta par darba dienu, kuru veido valsts tiesību aktos iepriekš noteikts stundu skaits.

39 Lai atbildētu uz šiem jautājumiem, pirmām kārtām, jāatgādina, ka saskaņā ar Pamatnolīguma 1. klauzulu tā mērķis ir uzlabot noteikta darba laika darba kvalitāti, nodrošinot, ka tiek ievērots diskriminācijas aizlieguma princips, un iedibināt kārtību, lai novērstu ļaunprātīgu izmantošanu, kas rodas, izmantojot secīgus uz noteiktu laiku slēgtus darba līgumus vai darba attiecības.

40 Tiesa no tā ir secinājusi, ka Pamatnolīguma, it īpaši tā 4. klauzulas, mērķis ir piemērot minēto principu uz noteiktu laiku nodarbinātiem darba ņēmējiem, lai šāda veida darba attiecības darba devējs neizmantotu ar mērķi liegt šādiem darba ņēmējiem tiesības, kuras ir atzītas pastāvīgiem darba ņēmējiem (spriedums, 2023. gada 30. novembris, *Ministero dell'Istruzione* un *INPS*, C-270/22, EU:C:2023:933, 50. punkts, kā arī tajā minētā judikatūra).

41 Tādējādi Pamatnolīguma – kuram ir tieša iedarbība – 4. klauzulas 1. punktā noteikta laika darba ņēmējiem ir noteikts aizliegums paredzēt mazāk labvēlīgus darba nosacījumus nekā salīdzināmiem darba ņēmējiem, kas nodarbināti uz nenoteiktu laiku, tikai tādēļ vien, ka tie strādā noteiktu laiku, ja vien atšķirīgajiem nosacījumiem nav "objektīva pamata" (spriedums, 2023. gada 30. novembris, *Ministero dell'Istruzione* un *INPS*, C-270/22, EU:C:2023:933, 52. punkts, kā arī tajā minētā judikatūra).

42 Otrām kārtām, attiecībā uz šīs klauzulas piemērošanas jomu, pirmkārt, no Pamatnolīguma 2. klauzulas 1. punkta izriet, ka to piemēro uz noteiktu laiku nodarbinātiem darba ņēmējiem, kuriem ir darba līgums vai darba attiecības, ko nosaka tostarp katrā dalībvalstī spēkā esošie tiesību akti vai koplīgumi.

43 Šajā gadījumā pamatlietās aplūkotās uz noteiktu laiku nodarbinātu lauksaimniecības darba ņēmēju darba attiecības reglamentē Itālijas tiesību akti nodarbinātības jomā, kā arī *CCNL*, un līdz ar to tās ietilpst Pamatnolīguma piemērošanas jomā.

44 Otrkārt, no iedibinātas Tiesas judikatūras izriet, ka izšķirošais kritērijs, pēc kura nosakāms, vai kāds pasākums ietilpst jēdzienā "darba nosacījums" Pamatnolīguma 4. klauzulas 1. punkta izpratnē, ir tieši nodarbinātības kritērijs, proti, starp darba ņēmēju un darba devēju nodibinātās darba tiesiskās attiecības (spriedums, 2019. gada 20. jūnijs, *Ustariz Aróstegui*, C-72/18, EU:C:2019:516, 25. punkts un tajā minētā judikatūra).

45 Saskaņā ar judikatūru šis jēdziens jāinterpretē tādējādi, ka tas ietver nosacījumus, kas attiecas uz atalgojumu. Konkrēti – Tiesa ir uzskatījusi, ka, nosakot gan atalgojumu veidojošos elementus, gan šo elementu līmeni, kompetentajām valsts iestādēm ir uz noteiktu laiku nodarbinātiem darba ņēmējiem jāpiemēro diskriminācijas aizlieguma princips, kas nostiprināts Pamatnolīguma 4. klauzulā (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2008. gada 15. aprīlis, *Impact*, C-268/06, EU:C:2008:223, 130. un 134. punkts).

46 Tādējādi jēdzienā "atalgojums" un līdz ar to arī jēdzienā "darba nosacījumi" Pamatnolīguma 4. klauzulas izpratnē ietilpst pensijas, kas izriet no darba attiecībām starp darbinieku un darba devēju, izņemot tās, kas izriet no sistēmas, kura izveidota ar likumu un kuras finansēšanā savu ieguldījumu dod darba ņēmēji, darba devēji un, iespējams, valsts iestādes tādā apmērā, ko vairāk nosaka sociālās politikas apsvērumi nekā šīs darba attiecības (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2008. gada 15. aprīlis, *Impact*, C-268/06, EU:C:2008:223, 131. un tajā minētā judikatūra, kā arī 2022. gada 7. aprīlis, *Ministero della Giustizia* u.c.(Itālijas miertiesnešu statuss), C-236/20, EU:C:2022:263, 36. punkts). Tātad uz pensiju, kas attiecas tikai uz noteiktu darba ņēmēju kategoriju un kas tiek maksāta to darba attiecību dēļ, kuras tos saista ar viņu bijušo darba devēju, ir tieši atkarīga no nostrādātā darba laika un tiek aprēķināta, pamatojoties uz pēdējo algu, var attiekties minētā 4. klauzula (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2010. gada 10. jūnijs, *Bruno* u.c., C-395/08 un C-396/08, EU:C:2010:329, 46. un 47. punkts).

47 Šajā gadījumā iesniedzējtiesai būs jānosaka, vai pamatlietās aplūkotās iemaksas veicina tādu sociālā nodrošinājuma pabalstu izmaksu, ko sniedz profesionālā sociālā nodrošinājuma sistēma, vai drīzāk – likumiskā sociālā nodrošinājuma sistēma. Tas, ka pamatlietās aplūkotās iemaksas darba devējiem ir jāpārskaita *INPS*, nevis pamatlietās aplūkotajiem lauksaimniecības darba ņēmējiem, šajā ziņā nav noteicošs (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2010. gada 10. jūnijs, *Bruno* u.c., C-395/08 un C-396/08, EU:C:2010:329, 50. punkts). Ja tiek konstatēts, ka sociālā nodrošinājuma pabalsti, kas tiek finansēti no pamatlietā aplūkotajām iemaksām, attiecas tikai uz lauksaimniecības darba ņēmējiem vai kādu darba ņēmēju kategoriju, kurā tie ietilpst, ka šie pabalsti ir tieši atkarīgi no šīm iemaksām un ka minētās iemaksas tiek aprēķinātas atkarībā no atalgojuma, kas izmaksāts pamatlietās aplūkotajiem laukstrādniekiem par darbu, kurš veikts pie viņu darba devēja, jāuzskata, ka šīs pašas iemaksas var ietilpt "darba nosacījumos" minētās klauzulas izpratnē.

48 Trešām kārtām, attiecībā uz Pamatnolīguma 4. klauzulas 1. punkta piemērošanu uz noteiktu laiku nodarbinātu darba ņēmēju darba nosacījumiem jāatgādina, ka šī klauzula ir īpaša diskriminācijas aizlieguma principa izpausme, kas prasa, ka līdzīgās situācijās nedrīkst būt atšķirīga attieksme un ka atšķirīgās situācijās nedrīkst būt vienāda attieksme, ja vien šāda attieksme nav objektīvi attaisnojama (šajā nozīmē skat. spriedumu, ceturtdiena, 2019. gada 20. jūnijs, *Ustariz Aróstegui*, C-72/18, EU:C:2019:516, 28. punkts un tajā minētā judikatūra).

49 Tādējādi, lai uz noteiktu laiku nodarbināti darba ņēmēji varētu pamatoti pieprasīt Pamatnolīguma 4. klauzulas 1. punktā paredzētās priekšrocības attiecībā uz viņu darba nosacījumiem, pirmām kārtām, jāizvērtē, vai attieksme pret šiem darba ņēmējiem ir mazāk labvēlīga nekā pret pastāvīgajiem darba ņēmējiem un vai minētie darba ņēmēji ir situācijā, kas ir salīdzināma ar pastāvīgo darba ņēmēju situāciju. Kas attiecas uz situāciju salīdzināmību, "salīdzināmais pastāvīgais darba ņēmējs" Pamatnolīguma 3. klauzulas 2. punktā ir definēts kā "darba ņēmējs, kam tajā pašā uzņēmumā ir darba attiecības vai darba līgums uz nenoteiktu laiku un kas nodarbināts tajā pašā vai līdzīgā profesijā, pienācīgi ņemot vērā kvalifikācijas/iemaņas". Turklāt Tiesa ir precizējusi, ka, lai izvērtētu, vai darba ņēmēji veic identisku vai līdzīgu darbu Pamatnolīguma izpratnē, saskaņā ar tā 3. klauzulas 2. punktu un 4. klauzulas 1. punktu jāizpēta, vai, ņemot vērā visus faktorus, piemēram, darba iedabu, izglītības nosacījumus un darba nosacījumus, var tikt uzskatīts, ka šie darba ņēmēji ir salīdzināmā situācijā (rīkojums, 2017. gada 9. februāris, *Rodrigo Sanz*, C-443/16, EU:C:2017:109, 38. punkts un tajā minētā judikatūra).

50 Šajā gadījumā, runājot par mazāk labvēlīgas attieksmes pastāvēšanu, šķiet – un tas ir jāpārbauda iesniedzējtiesai –, ka pastāv atšķirīga attieksme pret lauksaimniecības darba ņēmējiem, kas nodarbināti uz nenoteiktu laiku, un uz noteiktu laiku nodarbinātiem lauksaimniecības darba ņēmējiem, par sliktu pēdējiem minētajiem.

51 Proti, attiecībā uz lauksaimniecības darba ņēmējiem, kas nodarbināti uz noteiktu laiku, sociālā nodrošinājuma iemaksas, kas jāmaksā viņu darba devējiem, šķiet, tiek aprēķinātas atbilstoši Dekrētlikuma Nr. 338/1989 1. pantam, lasot to kopsakarā ar *CCNL* 40. panta 1. punktu, atkarībā no atalgojuma, kas tiek maksāts par viņu faktiski nostrādātajām dienām, savukārt saistībā ar lauksaimniecības darba ņēmējiem, kas nodarbināti uz nenoteiktu laiku, šīs pašas iemaksas saskaņā ar 1. pantu, lasot to kopā ar *CCNL* 30. panta 1. punktu, šķiet, tiek aprēķinātas, pamatojoties uz atalgojumu, kas noteikts par sešu ar pusi stundu ilgu ikdienas darba laiku. Tādējādi atalgojums un līdz ar to sociālā nodrošinājuma iemaksas pēdējiem minētajiem darba ņēmējiem, šķiet, tiek aprēķināti, pamatojoties uz dienas darba laika ilgumu, kas noteikts iepriekš, proti, vispārīgi un abstrakti, nevis atkarībā no viņu faktiski nostrādātajām stundām, kā tas ir uz noteiktu laiku nodarbinātu darba ņēmēju gadījumā. Tāpēc ir iespējams, ka par lauksaimniecības darba ņēmējiem, kas nodarbināti uz nenoteiktu laiku, sociālā nodrošinājuma iemaksas tiek veiktas par darba stundām, kas nav nostrādātas, bet attiecībā uz lauksaimniecības darba ņēmējiem, kas nodarbināti uz noteiktu laiku, šāda iespēja ir izslēgta.

52 Iepriekš minēto vērtējumu par to, vai pastāv mazāk labvēlīga attieksme pret lauksaimniecības darba ņēmējiem, kas nodarbināti uz noteiktu laiku, neliek apšaubīt prasītāju pamatlietās argumenti par *pro rata temporis* principa piemērošanu. Faktiski, lai gan Pamatnolīguma 4. klauzulas 2. punktā ir noteikts, ka šo principu piemēro "vajadzības gadījumā", Tiesa ir uzskatījusi, ka šī klauzula vienīgi uzsver vienas no sekām, kas attiecīgā gadījumā – būdamas pakļauta iespējamai kontrolei tiesā – var būt saistītas ar diskriminācijas aizlieguma piemērošanu par labu uz noteiktu laiku nodarbinātiem darba ņēmējiem, nekādā veidā neiespaidojot šī principa būtību (spriedums, 2008. gada 15. aprīlis, *Impact*, C-268/06, EU:C:2008:223, 65. punkts).

53 Tomēr *pro rata temporis* princips šajā gadījumā nevar pamatot tādu vērā ņemamo stundu skaita uzskaites metožu piemērošanu, lai aprēķinātu atalgojumu un iemaksas citā profesionālā sociālā nodrošinājuma sistēmā, lauksaimniecības darba ņēmējiem, kas nodarbināti uz noteiktu laiku, un lauksaimniecības darba ņēmējiem, kas nodarbinātu uz nenoteiktu laiku, kura attiecībā uz pirmajiem minētajiem ir balstīta uz faktiski nostrādātajām darba stundām un uz otrajiem – uz darba stundu skaitu, kas ir fiksēts. Šīs laikā ziņā atšķirīgās atsauces atalgojuma un iemaksu

nodarbinātības sociālā nodrošinājuma sistēmā aprēķināšanai nav diskriminācijas aizlieguma principa piemērošanas sekas un rada nelabvēlīgu situāciju uz noteiktu laiku nodarbinātajiem lauksaimniecības darba ņēmējiem.

54 Turklāt attiecībā uz aplūkojamo situāciju salīdzināmību, ņemot vērā Tiesas rīcībā esošos lietas materiālus, šķiet, ka uz nenoteiktu laiku nodarbināti lauksaimniecības darba ņēmēji un uz noteiktu laiku nodarbināti lauksaimniecības darba ņēmēji ir salīdzināmā situācijā. It īpaši tas, ka *CCNL* 18. panta a) punktā pēdējie minētie darba ņēmēji ir definēti kā darba ņēmēji, kas tostarp tiek nodarbināti, "lai aizstātu prombūtnē esošus darba ņēmējus, kuriem ir tiesības uz darba saglabāšanu", norāda, ka uz noteiktu laiku nodarbināti lauksaimniecības darba ņēmēji un uz nenoteiktu laiku nodarbināti lauksaimniecības darba ņēmēji veic identisku vai līdzīgu darbu. Tomēr iesniedzējtiesai šis vērtējums ir jāapstiprina, ņemot vērā visus atbilstošos faktorus, kas norādīti šī sprieduma 49. punktā.

55 Ciktāl šajā gadījumā šī sprieduma 49. punktā minētie nosacījumi ir izpildīti, otrām kārtām, jāizvērtē, vai nelabvēlīgākai attieksmei pret darba ņēmējiem lauksaimniecības darba ņēmējiem, kas nodarbināti uz noteiktu laiku, salīdzinājumā ar pastāvīgajiem lauksaimniecības darba ņēmējiem ir "objektīvs pamats", kā noteikts Pamatnolīguma 4. klauzulas 1. punktā.

56 Šajā ziņā no Tiesas pastāvīgās judikatūras izriet, ka jēdziens "objektīvs pamats" liek konstatēto nevienlīdzīgo attieksmi pamatot ar precīziem un konkrētiem apstākļiem, kas raksturo attiecīgo darba nosacījumu īpašā kontekstā, kurā šis nosacījums tiek aplūkots, pamatojoties uz objektīviem un pārskatāmiem kritērijiem, lai pārliecinātos, vai šī nevienlīdzība atbilst reālajai vajadzībai un ir piemērota un nepieciešama izvirzītā mērķa sasniegšanai. Minētie apstākļi var izrietēt it īpaši no uzdevumu, kuru izpildei ir noslēgti līgumi uz noteiktu laiku, savdabīguma un tiem raksturīgajām iezīmēm vai attiecīgā gadījumā no leģitīma dalībvalsts sociālās politikas mērķa (rīkojums, 2017. gada 9. februāris, *Rodrigo Sanz*, C-443/16, EU:C:2017:109, 45. punkts un tajā minētā judikatūra).

57 Par "objektīvu pamatu", ar ko varētu tikt attaisnota atšķirīga attieksme pret darba ņēmējiem, kas nodarbināti uz noteiktu laiku, un darba ņēmējiem, kas nodarbināti uz nenoteiktu laiku, Pamatnolīguma 4. klauzulas 1. punkta izpratnē nav uzskatāms tas vien, ka šī atšķirība paredzēta tādā vispārīgā un abstraktā valsts tiesību normā kā likums vai darba koplīgums (spriedums, 2022. gada 7. aprīlis, *Ministero della Giustizia* u.c.(Itālijas miertiesnešu statuss), C-236/20, EU:C:2022:263, 40. punkts, ka arī rīkojums, 2017. gada 9. februāris, *Rodrigo Sanz*, C-443/16, EU:C:2017:109, 42. punkts un tajā minētā judikatūra).

58 Turklāt atšķirīgu attieksmi darba nosacījumu ziņā pret darba ņēmējiem, kas nodarbināti uz noteiktu laiku, un darba ņēmējiem, kas nodarbināti uz nenoteiktu laiku, nevar pamatot ar kritēriju, ar kuru vispārēji un abstrakti tiek veikta atsauce uz pašu darba ilgumu. Ja tiktu atzīts, ka darba tiesisko attiecību īslaicīgais raksturs kā tāds ir pietiekams, lai pamatotu šādu atšķirību, Direktīvas 1999/70 un Pamatnolīguma mērķiem tiktu atņemts saturs. Tā vietā, lai uzlabotu darba uz noteiktu laiku kvalitāti un veicinātu vienlīdzīgu attieksmi, kas ir gan Direktīvas 1999/70, gan Pamatnolīguma mērķis, atsaukšanās uz šādu kritēriju nostiprinātu nelabvēlīgas darba ņēmēju uz noteiktu laiku situācijas atstāšanu spēkā (rīkojums, 2017. gada 9. februāris, *Rodrigo Sanz*, C-443/16, EU:C:2017:109, 44. punkts un tajā minētā judikatūra).

59 Šajā gadījumā prasītājas pamatlietās kā objektīvus iemeslus, kas attaisno atšķirīgu attieksmi pret lauksaimniecības darba ņēmējiem, kuri nodarbināti uz noteiktu laiku, salīdzinājumā ar pastāvīgajiem lauksaimniecības darba ņēmējiem, ir norādījušas faktu, kā tas izriet no *CCNL*

18. panta a) punkta, ka pirmie minētie tiek nodarbināti, lai veiktu īslaicīgu darbu, sezonas darbu vai gadījuma darbu, darba posmos vai lai aizstātu prombūtnē esošus darba ņēmējus. Tādējādi iemesli, kuru dēļ viņi ir nodarbināti uz noteiktu laiku un kuri ir saistīti ar lauksaimniecības darba īpatnībām, pamatojot to, ka šie darba ņēmēji ne vienmēr ir darba devēja rīcībā sešas ar pusi stundas dienā vai 39 stundas nedēļā. Šis vērtējums atbilst Pamatnolīguma preambulas trešajai daļai, atbilstoši kurai šis nolīgums nosaka vispārīgos principus un obligātās prasības darbam uz noteiktu laiku, atzīstot, ka pilnīgai to piemērošanai jāņem vērā īpaši nacionāli, sektoru un sezonas apstākļi. Itālijā 90 % no lauksaimniecībā nodarbinātā darbaspēka esot nodarbināti noteiktu laiku, ņemot vērā, ka lauksaimniecības nozarē veicamie uzdevumi ir pagaidu rakstura un nav nepārtraukti.

60 Tomēr, ņemot vērā šī sprieduma 57. un 58. punktā minēto judikatūru, jāuzskata, ka šie iemesli nav objektīvi iemesli, kas ļautu nošķirt attieksmi pret attiecīgajiem laukstrādniekiem, jo tie ir balstīti tikai uz nodarbinātības ilgumu kā tādu. Proti, lai gan prasītājas apgalvo, ka pastāvot apsvērumi, kas pamato to, ka uz noteiktu laiku nodarbinātie darba ņēmēji ne vienmēr ir darba devēja rīcībā sešas ar pusi stundas dienā vai 39 stundas nedēļā un ka tāpēc sociālā nodrošinājuma iemaksas tiek veiktas tikai par to darba stundu skaitu, kuras viņi faktiski nostrādājuši vienas dienas laikā, tomēr šādi argumenti neizskaidro, kāpēc savukārt darba ņēmējiem, kuri nodarbināti uz nenoteiktu laiku un veic darbu, kas ir identisks vai līdzīgs uz noteiktu laiku nodarbinātu darba ņēmēja darbam, darba laiks obligāti ir noteikts 39 stundas nedēļā, kā dēļ sociālā nodrošinājuma iemaksas, kas atbilst sešām ar pusi darba stundām dienā, ir jāveic neatkarīgi no faktiski nostrādāto stundu skaita vienā dienā.

61 Nepastāvot objektīviem iemesliem, jākonstatē, ka Pamatnolīguma 4. klauzulas 1. punkts nepieļauj atšķirīgu attieksmi attiecībā uz atalgojumu un iemaksām profesionālajā sociālā nodrošinājuma sistēmā, kas tiek aprēķinātas, pamatojoties uz šo atalgojumu, starp tādiem uz noteiktu laiku nodarbinātiem lauksaimniecības darba ņēmējiem un uz nenoteiktu laiku nodarbinātiem lauksaimniecības darba ņēmējiem kā pamatlietās.

62 Ņemot vērā visus iepriekš minētos apsvērumus, uz uzdotajiem jautājumiem jāatbild, ka Pamatnolīguma 4. klauzulas 1. punkts jāinterpretē tādējādi, ka tas nepieļauj tādu valsts tiesisko regulējumu, kā to interpretējusi valsts augstākā tiesa, saskaņā ar kuru sociālā nodrošinājuma iemaksas, kas darba devējiem, kuri nodarbina lauksaimniecības darba ņēmējus uz noteiktu laiku, jāveic, lai finansētu nodarbinātības sociālā nodrošinājuma sistēmas pabalstus, tiek aprēķinātas atkarībā no šiem darba ņēmējiem izmaksātā atalgojuma par viņu faktiski nostrādātajām dienām dienā, savukārt sociālā nodrošinājuma iemaksas, kas šiem darba devējiem jāmaksā par lauksaimniecības darba ņēmējiem, kas nodarbināti uz nenoteiktu laiku, tiek aprēķinātas, pamatojoties uz atalgojumu par valsts tiesībās noteikto fiksēto dienas darba laika ilgumu neatkarīgi no faktiski nostrādātajām stundām.

Par tiesāšanās izdevumiem

63 Attiecībā uz pamatlietu pusēm šī tiesvedība izriet no tiesvedībām, kas notiek iesniedzējtiesā, tāpēc tā lemj par tiesāšanās izdevumiem. Izdevumi, kas radušies, iesniedzot apsvērumus Tiesai, un kas nav minēto pušu izdevumi, nav atlīdzināmi.

Ar šādu pamatojumu Tiesa (desmitā palāta) nospriež:

Padomes Direktīvas 1999/70/EK (1999. gada 28. jūnijs) par *UNICE*, *CEEP* un EAK noslēgto pamatnolīgumu par darbu uz noteiktu laiku pielikumā ietvertā 1999. gada 18. martā noslēgtā pamatnolīguma par darbu uz noteiktu laiku 4. klauzulas 1. punkts

jāinterpretē tādējādi, ka

tas nepieļauj tādu valsts tiesisko regulējumu, kā to interpretējusi valsts augstākā tiesa, saskaņā ar kuru sociālā nodrošinājuma iemaksas, kas darba devējiem, kuri nodarbina lauksaimniecības darba ņēmējus uz noteiktu laiku, jāveic, lai finansētu nodarbinātības sociālā nodrošinājuma sistēmas pabalstus, tiek aprēķinātas atkarībā no šiem darba ņēmējiem izmaksātā atalgojuma par viņu faktiski nostrādātajām dienām dienā, savukārt sociālā nodrošinājuma iemaksas, kas šiem darba devējiem jāmaksā par lauksaimniecības darba ņēmējiem, kas nodarbināti uz nenoteiktu laiku, tiek aprēķinātas, pamatojoties uz atalgojumu par valsts tiesībās noteikto fiksēto dienas darba laika ilgumu neatkarīgi no faktiski nostrādātajām stundām.

[Paraksti]